

Ένας τελώνης Απόστολος και Ευαγγελιστής

/ [Πεμπτουσία](#)

Στους καταλόγους των Δώδεκα μαθητών που αναγράφονται στη Καινή Διαθήκη αναφέρεται το όνομα Ματθαίος. Ο ίδιος έτσι ονομάζει τον εαυτό του στον κατάλογο των μαθητών που παραθέτει στο Ευαγγέλιο του (Ματθ. 10, 3) αλλά και στη διήγηση της κλήσεως του στο αποστολικό αξίωμα. Στη διήγηση της κλήσεως κάνει λόγο για ένα άνθρωπο που κάθεται στο τελώνιο και γι' αυτό ο ίδιος χαρακτηρίζει τον εαυτό του «Ματθαίος ο τελώνης». Αυτός ο τελώνης στο κατά Μάρκον ευαγγέλιο ονομάζεται «Λευίς ο του Αλφαίου» (Μαρκ. 2,14) ενώ ο Λουκάς αναφέρει μόνο «Λευίς» (Λουκ. 5, 27). Πρέπει να πούμε ότι στους καταλόγους των μαθητών αναφέρεται και ο απόστολος Ιάκωβος ως υιός του Αλφαίου, αλλά δεν ήταν αδελφός του Αποστ. Ματθαίου. Αν ήταν θα αναφερόταν μέσα στα ευαγγέλια, όπως συμβαίνει με τους άλλους αποστόλους που ήσαν αδέλφια π.χ. Ανδρέας και Πέτρος, Ιάκωβος και Ιωάννης.

[matthaios14](#)

Ο τελώνης Ματθαίος και ο Λευίς είναι το ίδιο πρόσωπο. Το όνομα Ματθαίος που το πήρε μετά τή κλήση του από τον Χριστό, σημαίνει Θεόδωρος ή Θεοδώρητος δηλ. αυτός που είναι δώρο Θεού. Είναι σύντμηση του ονόματος Ματθανίας, όπως σύντμηση του ονόματος Ματθαίος είναι το όνομα Ματθίας. Ο Τατιανός στο Ματθ. 10, 3 παραθέτει την προσθήκη «ο και Λεββαίος». Δεν γνωρίζομε πότε και γιατί ο Κύριος του έδωσε αυτό το όνομα, με το οποίο ήταν πλέον γνωστός στην Εκκλησία, όταν έγραφε το Ευαγγέλιο του. Οι δύο άλλοι ευαγγελιστές, Μάρκος και Λουκάς από σεβασμό προς τον Απόστολο και Ευαγγελιστή Ματθαίο, δεν αναφέρουν το επάγγελμα του διότι ο τελώνης ήταν μισητό πρόσωπο.

Ο ίδιος όμως αναφέρει ότι ο Κύριος «είδεν ἀνθρωπὸν καθήμενον επὶ τῷ τελώνῳ, Ματθαίον λεγόμενον» (Ματθ. θ, 9), ἀνθρωπὸν δηλ. γνωστό με το ὄνομα Ματθαίος. Όπως αναφέρει ο ιερός Χρυσόστομος: «Ἄξιον καὶ του ἀποστόλου θαυμάσαι τὴν φιλοσοφίαν, πῶς οὐκ ἀποκρύπτει αὐτοῦ τὸν ἐμπροσθεν βίον, ἀλλὰ καὶ τὸ ὄνομα τίθησι, τῶν ἀλλων κρυψάντων αὐτό προσηγορίᾳ ετέρᾳ». Δεν αρνείται τη προηγούμενη ζωή του ο απόστολος, ομολογεί την αλλαγή του μετά την κλήση του. Αυτό φανερώνει την ταπείνωσή του.

Ο Απ. Ματθαίος κατοικούσε στην Καπερναούμ, πόλη που ανήκε στη δικαιοδοσία του Ηρώδη. Ο ίδιος ως υπάλληλος θα ανήκε στην υπηρεσία κάποιου επιχειρηματία, που εξαγόραζε από τους Ρωμαίους την είσπραξη των φόρων της πόλεως ἡ καὶ ολόκληρης της περιφέρειας. Γνώριζε δε ασφαλώς την αραμαϊκή γλώσσα, που μιλούσαν οι Ιουδαίοι αλλά καὶ την ελληνική.

Στην κλήση του Κυρίου «ακολούθει μοι», υπάκουει αμέσως καὶ χωρίς δισταγμό εγκατέλειψε τα πάντα. Αυτό σημαίνει ότι γνώριζε καὶ σεβόταν τον Κύριο. Ανήκε καὶ αυτός στους τελώνες, που πλησίαζε ο Κύριος καὶ που οι Φαρισαίοι για να τον κατηγορήσουν τον χαρακτήριζαν «φίλος των τελωνών» (Λουκ. 7, 35. 15, 1). Ο Ματθαίος πρέπει να ήταν πλούσιος. Αυτό φαίνεται από το ότι είχε δικό του σπίτι. Σ' αυτό για να πανηγυρίσει το γεγονός της κλήσεως του καὶ την εγκατάλειψη του επαγγέλματός του παραθέτει γεύμα αποχαιρετιστήριο στο οποίο κάλεσε πάρα πολλούς ανθρώπους. Δεν φαίνεται από τα ευαγγέλια ότι γνώριζε ἡ ανήκε στον κύκλο των μαθητών του Ιωάννου του Προδρόμου, όπως άλλοι μαθητές.

Μετά την κλήση του παραμένει αφανῆς μέσα στον κύκλο των μαθητών. Καὶ όταν ζούσε ο Κύριος αλλά καὶ μετά την Ανάσταση. Δεν αναφέρεται πουθενά μέσα στη Κ. Δ το ὄνομά του. Αυτή η αφάνεια μαρτυρεί ασφαλώς την ταπεινοφροσύνη του. Ο Κλήμης ο Αλεξανδρεύς μας δίνει πληροφορίες για την αυστηρή ασκητική ζωή του. «Ματθαίος μὲν οὖν ἀπόστολος σπερμάτων καὶ ακροδρύων καὶ λαχάνων ἀνευ κρεών μετελάμβανεν». Καρποί καὶ λαχανικά ήταν η τροφή του, απείχε δε από κρέας.

Μετά την Ανάσταση του Κυρίου ο Ματθαίος, όπως αναφέρουν οι Κλήμης, Ευσέβιος καὶ Ειρηναίος, κηρύττει τον Χριστό, περίπου για οκτώ χρόνια, στους Εβραίους. Εδώ γράφει μεταξύ 60-66 μ. Χ. το Ευαγγέλιο του στην αραμαϊκή γλώσσα, που το μετάφρασε ο ίδιος ἡ κάποιος ἄλλος αποστολικός ἄνδρας αργότερα στα ελληνικά. Σ' αυτό περιλαμβάνονται οι αφηγήσεις γεγονότων της ζωής του Κυρίου, αλλά καὶ διδασκαλίες που χρησιμοποιούσε στις κατηχήσεις του. «Το κατά Ματθαίον ευαγγέλιον πρός Ιουδαίους εγράφη», αναφέρει πρώτος ο Ειρηναίος, εννοώντας ως παραλήπτες τους Εβραίους που έγιναν χριστιανοί ἡ όπως αναφέρει ο Ωριγένης

«τοις από Ιουδαϊσμού πιστεύσασι».

Σκοπός της συγγραφής του Ευαγγελίου από τον Απ. Ματθαίο ήταν να φανερώσει ότι ο Χριστός καταγόταν «εκ σπέρματος Δαβίδ» γι' αυτό και αρχίζει την αφήγηση του με τη Γέννησή Του. Όπως λέει ο Ι. Χρυσόστομος ο Ματθαίος «ουδέν πλέον εζήτησε δείξαι ή ότι από Αβραάμ και Δαβίδ ην...ουδέν γαρ ούτως ανέπαιε τον Ιουδαίον, ως το μαθείν αυτόν ότι του Αβραάμ και Δαβίδ ἐκγονος ην ο Χριστός». Γι' αυτό εκλέγει κύρια γεγονότα της ζωής του Κυρίου, συλλέγει λόγους του και τα τοποθετεί με τρόπο, ώστε να ανταποκρίνονται στην απόδειξη της θέσεως, ότι ο Ιησούς Χριστός είναι ο Μεσσίας που προαναγγέλθηκε στους Ιουδαίους. Με τη παράθεση δε των προφητειών της Π.Δ φανερώνει ότι εκπληρώθηκαν στο πρόσωπο του Χριστού.

Για την μετέπειτα δράση του όσα παραδίδονται δεν μπορούμε να τα θεωρήσουμε ακριβή και ιστορικά. Ο Ρουφίνος, ο Γρηγόριος ο Μέγας και ο εκκλησιαστικός ιστορικός Σωκράτης αναφέρουν ότι πήγε στην Αιθιοπία. Ο Παυλίνος Νώλης αναφέρει ότι επέστρεψε στο Χριστό τους ειδωλολάτρες Πάρθους, όπως δε αναφέρει ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης «ύστερον ετελειώθη διά του πυρός υπό των απίστων» στην Ιεράπολη της Συρίας. Αυτό φανερώνει και το δίστιχο του συναξαριστή: « Σώζεις Ιησού και τελώνας· σοι χάρις». Ούτω βοά Ματθαίος εκ πυρός μέσου». Δηλ. «Σώζεις, Ιησού και τελώνες· σ' Εσένα ανήκει η χάρη». Έτσι φωνάζει ο Ματθαίος βρισκόμενος στο μέσο της φωτιάς.

Ταις του σου Αποστόλου πρεσβείαις ο Θεός, ελέησον ημάς. Αμήν.

(Α. Χριστοδούλου, Θεολόγος)